

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. birželio 17 d. Nr. 21RE2-269 (AG2-185/15-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Evaldo Ambrozaičio (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Vilijos Astrauskienės ir Lauros Bernikienės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjai X. Y., jos atstovei advokatei Z. Y.,

2026 m. birželio 15 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2026 m. sausio 28 d., 2026 m. balandžio 13 d. raštų panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2026 m. gegužės 18 d. sprendimu priimta pareiškėjos X. Y. skundo dalis atsakovei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Tarnyba), kuriuo prašoma:

- 1) panaikinti Tarnybos 2026 m. sausio 28 d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Raštas1)
- 2) panaikinti Tarnybos 2026 m. balandžio 13 d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Raštas2).

Skunde pareiškėja nurodo, kad 2025 m. rugsėjo 9 d. Tarnybos Kauno miesto vaiko teisių apsaugos skyrius (toliau – ir Kauno skyrius) gavo pranešimą apie jos dukros A. Y. teisių pažeidimą, o 2025 m. rugsėjo 30 d. gautas Kauno skyriaus sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini)), kuriame nurodyta, jog yra nustatyti vaiko teisių pažeidimai. Pažeidimą padarė abu vaiko tėvai. Pareiškėja, nesutikdama su Sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) turiniu ir jame pateiktomis faktinėms aplinkybėms, prieštaraujančiomis išvadomis, 2025 m. spalio 7 d. pateikė skundą Tarnybos Kauno skyriaus vedėjai. Pareiškėjos vertinimu, Sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) situacija įvertinta netiksliai ir neatitinka realių vaiko gyvenimo sąlygų, jo emocinės būklės ir santykių šeimoje. Be to, iš Sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) turinio nebuvo aišku, kokių teisinių ar faktinių pagrindų pažeidimas priskirtas ir pareiškėjai. Pažymi, jog 2025 m. gruodžio 1 d. buvo išsiųstas Tarnybos Kauno skyriaus 2025 m. lapkričio 28 d. vaiko situacijos vertinimo sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir VSV sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini)), kuriuo, pagal pareiškėjos 2025 m. rugsėjo 9 d. pateiktą pranešimą Nr. (duomenys neskelbtini), iš naujo atliktas vaiko situacijos vertinimas. VSV sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) nurodyta, kad pažeista vaiko teisė į tinkamas gyvenimo sąlygas būtinas jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi dėl ilgalaikio, besitęsiančio ginčo tarp vaiko tėvų, pažeidimą padarė abu vaiko tėvai. Pareiškėja, nesutikdama su VSV sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini), 2025 m. gruodžio 31 d. pateikė skundą Tarnybos Kauno skyriaus vedėjai. Skunde nurodė, kad sprendime nėra įvertinta aplinkybė, jog

vaikas aiškiai ir nuosekliai atsisako bendrauti su tėvu ne dėl motinos veiksmų, bet dėl ilgą laiką trunkančio konflikto ir vaiko patiriamų neigiamų išgyvenimų santykiuose su tėvu, o specialisto pagalba vaikui taikoma jau ne vienerius metus. Nurodoma, kad VSV sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) konstatuoti motinos veiksmai yra abstraktaus pobūdžio ir nepagrįsti konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis ir kt.

Nurodo, jog 2026 m. sausio 28 d. buvo gautas Raštas¹, kuriuo pareiškėjos skundas laikytas nepagrįstu. Pažymi, jog pareiškėja, nesutikdama su Raštu¹, 2026 m. vasario 25 d. pateikė skundą Tarnybai, teigiant, jog vaikų teisių pažeidimą padarė abu tėvai, yra nepagrįsta ir prieštaraujama tiek faktiniams duomenims, tiek vaiko teisių apsaugos principams ir kt. Nurodo, jog 2026 m. balandžio 13 d. gautas Tarnybos Raštas², kuriuo pareiškėjos skundas laikytas nepagrįstu.

Teigia, jog vien aplinkybė, kad Tarnyboje gaunami abiejų tėvų kreipimaisi, savaime nepatvirtina, jog pareiškėja yra atsakinga už konfliktinę bendratėvystės situaciją ar, kad ji būtų pažeidusi vaikų teises. Tvirtina, jog ignoruojama esminė aplinkybė, jog pareiškėja į Tarnybą kreipėsi ne kaip konflikto iniciatorė, o kaip vaiko interesus ginanti atstovė, reaguodama į dukros patiriamas neigiamas emocijas ir psichologinį diskomfortą. Vaikai aiškiai ir nuosekliai nurodė, kad nenori bendrauti su tėvu, o tokia jų pozicija susiformavo dėl tėvo elgesio, kuris vaikams kelia neigiamas emocijas. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjos kreipimasis į Tarnybą turėtų būti vertinamas kaip siekis apsaugoti vaikų interesus, o ne kaip bendratėvystės konflikto eskalavimas ar motinos kaltę patvirtinanti aplinkybė. Pažymi, kad net ir Tarnybos vertinimuose pripažįstama, jog tėvo elgesys vaikui kelia neigiamas emocijas, tačiau ši esminė aplinkybė nėra tinkamai teisiškai įvertinta, o visa atsakomybė nepagrįstai perkeliama ir motinai.

Nesutinka su Tarnybos argumentu, kad su vaiku susiję klausimai – ypač dėl bendravimo tvarkos, kasdienės priežiūros, ugdymo ar kitų svarbių sprendimų – turėtų būti sprendžiami pirmiausia pačių tėvų dialogo būdu, ieškant abiem pusėms priimtinių sprendimų ir laikantis bendradarbiavimo principų. Teigia, jog Tarnyba neįvertina visos šeimos situacijos, ankstesnių įvykių bei objektyvių aplinkybių, dėl kurių tiesioginis tėvų dialogas šiuo metu nėra realiai įmanomas. Vaikų tėvai nuo (duomenys neskelbtini) yra santuokos nutraukimo ir su tuo susijusių klausimų procese, pareiškėja dėjo visas pastangas susitarti taikiai ir procesą užbaigti maksimaliai greitai, prašė neteisminės ir teisminės mediacijos, siūlė įvairius taikos susitarimus, tačiau C. Y. veikė priešingai. Šiuo laikotarpiu jis ne tik buvo pripažintas kaltu dėl (duomenys neskelbtini), tačiau ir šiuo metu (duomenys neskelbtini) teisme nagrinėjama byloje, kurioje C. Y. kaltinamas (duomenys neskelbtini). C. Y. yra paskirta kardomoji priemonė – (duomenys neskelbtini). Taip pat jam (duomenys neskelbtini). Ši kardomoji priemonė pratęsta iki (duomenys neskelbtini). Nurodo, jog C. Y. nuo (duomenys neskelbtini) iki šios dienos yra pateikęs daugybę įvairių melagingų skundų.

Pažymi, jog 2025 m. birželio 12 d. pareiškėja kreipėsi pagalbos į Tarnybą, išdėstė besitęsiančią situaciją ir C. Y. elgesį, Tarnybos Kauno skyriaus 2025 m. liepos 7 d. vaiko situacijos vertinimo sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) konstatavo A. Y. teisių pažeidimą, kurį padarė tėvas C. Y. Sprendime aiškiai nurodyta, jog besitęsiantys konfliktiniai santykiai, tėvo elgesys ir bandymai bendrauti su vaiku neatstacius pozityvių santykių kelia vaikui neigiamus išgyvenimus, galinčius turėti įtakos fiziniui, emociniam, protiniam ir dvasiniam vystymuisi. Šis dokumentas yra oficialus įrodymas, kad institucijos anksčiau pačios pripažino tėvo elgesio žalingą poveikį vaikui.

Teigia, jog pareiškėja nuosekliai ir atsakingai užtikrina A. Y. ir jos brolio D. Y. poreikius, sudaro tinkamas gyvenimo sąlygas, rūpinasi jų sveikata, ugdymu, emocine ir socialine raida. Nė viena kompetentinga institucija ar specialistai (įskaitant psichologus bei vaiko teisių apsaugos specialistus) nėra konstatavę jokių mamos veiksmų ar neveikimo, kurie galėtų būti laikomi vaiko teisių pažeidimu. Priešingai, surinkti duomenys bei specialistų vertinimai rodo, kad būtent motina yra pagrindinis vaikų emocinės gerovės, saugumo ir stabilumo garantas.

Nurodo, jog Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – ir VTAPI) 4 straipsniu, nėra jokių duomenų, kurie rodytų, kad pareiškėja elgėsi priešingai vaikų interesams. Todėl kaltės priskyrimas abiem tėvams prieštarauja tiek faktinėms aplinkybėms, tiek ir teisės normoms bei vaiko interesų prioriteto principui. Pažymi, jog vaikai psichologams išsakė, jog nenori bendrauti su

tėvu, nes bendravimas kelia stiprią baimę, nesaugumo jausmą, stresą ir ši nuomonė išsakyta aiškiai, nuosekliai.

Taip pat nesutinka su Tarnybos argumentu, jog šeimai reikalinga papildoma specialistų pagalba, siekiant formuoti konstruktyvaus bendravimo įgūdžius ir mažinti konfliktų poveikį vaikui ir, kad psichologinės pagalbos poreikis vaikui kyla dėl ilgą laiką besitęsiančių neigiamų jausmų, susijusių su tėvu ir dėl to galėjo susiformuoti tėvo vengimas, baimė su juo susitikti bei nuolatinis nesaugumo jausmas. Neprieštarauja tam, kad vaikams gali būti reikalinga kvalifikuotų specialistų pagalba. Priešingai, pareiškėja supranta tokios pagalbos svarbą ir siekia, kad vaikų emocinė būklė būtų vertinama bei stiprinama profesionaliai, atsižvelgiant į jų individualius poreikius ir geriausius interesus. Tačiau nesutinka su tuo, kad Tarnybos išvados formuluojamos formaliai ir nepakankamai pagrįstai, sudarant įspūdį, jog dėl susidariusios situacijos atsakomybė tenka ir pareiškėjai arba, kad pareiškėja trukdo vaikams gauti specialistų pagalbą. Tokios prielaidos neatitinka faktinių aplinkybių ir nėra pagrįstos objektyviais duomenimis. Tarnyba nenurodo konkrečių veiksmų ar neveikimo, kuriais pareiškėja būtų ribojusi vaikų galimybes lankytis pas specialistus, atsisakiusi bendradarbiauti ar kitaip kliudžiusi vaikams gauti reikalingą pagalbą.

Teigia, jog pareiškėja nuosekliai ir atsakingai užtikrina dukters A. Y. ir sūnaus D. Y. poreikių tenkinimą, sudaro tinkamas gyvenimo sąlygas, rūpinasi vaikų sveikata, ugdymu, emocine ir socialine raida. Tarnybos pozicija, kuria faktiškai sudaromas įspūdis, jog motina nepakankamai prisideda prie vaiko ir tėvo santykio atkūrimo, nėra pagrįsta objektyviais duomenimis. Pareiškėja ne kartą skatino vaikus palaikyti ryšį su tėvu – paskambinti, parašyti žinutę ar kitaip užmegzti kontaktą, tačiau vaikai kategoriškai atsisakydavo tai daryti.

Pažymi, kad šiuo metu taikomos 2026 m. sausio 29 d. Laikinosios apsaugos priemonės, kuriomis nustatyta, jog bendravimas per (duomenys neskelbtini) specialistus turi padėti atkurti ryšį. Pareiškėja su tokiu sprendimu sutiko, maža to, net nagrinėjant šį klausimą posėdžio metu, ji nurodė, kad sutiktų ir nuvežtų vaikus į (duomenys neskelbtini). Kas patvirtina, jog ji nedraudžia ir netrukdo vaikams bendrauti su tėvu, o palaiko ryšio atkūrimą tik tokiomis sąlygomis ir tokia apimtimi, kuri atitinka vaikų interesus, emocinę būklę ir realias galimybes. Šiai dienai pareiškėja vykdo (duomenys neskelbtini) sudarytą planą, tiek pati, tiek vaikus kartu ar atskirai pristato į (duomenys neskelbtini), nepaisant to, kad ji tai turi daryti savo darbo valandomis.

Nurodo, jog skundžiami sprendimai yra nepagrįsti ir formalūs, nors teigiama, kad ir toliau Tarnyba gauna skundų, tačiau nedetalizuoja jokių to aplinkybių, nepateikia konkrečių duomenų. Taip pat formaliai nurodoma, kad institucijų įtraukimas į konfliktą daro vaikams žalą, tačiau nedetalizuoja ir nenagrinėja aplinkybių kas ir dėl kokių priežasčių kreipiasi į Tarnybą ar skundai pasitvirtina, ar jie yra melagingi, nevertina kokį poveikį tie skundai daro ar gali daryti vaikams. Teigia, jog pareiškėjos siekis apginti dukrą yra nepagrįstai vertinamas kaip vaiko teisių pažeidimas ir institucijos įtraukimas į situaciją. Be to, Tarnyba net nesiekė nuosekliai įvertinti kiekvieno iš tėvų elgesio ir konkrečių veiksmų situacijoje, nes būtent C. Y. elgesys lemia konfliktus. Teigia, jog Tarnybos išvados nėra pakankamai individualizuotos A. Y. situacijoje, sprendimai surašyti abstrakčiai, pateikiant bendrines frazes, nevertinant konkrečios individualios situacijos ir kiekvieno iš tėvų veiksmų šioje situacijoje.

Pareiškėja ir jos atstovė Komisijos posėdžio metu prašė tenkinti skundą jame ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Atsakovė Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsiliepimu su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime nurodo, kad 2026 m. vasario 26 d. gavo pareiškėjos skundą dėl Tarnybos Kauno skyriaus 2025 m. lapkričio 28 d. VSV sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) ir dėl Rašto1. Pažymi, jog Tarnyba, įvertinusi pareiškėjos skunde Tarnybai išdėstytus argumentus, pateikė atsakymą pagal kompetenciją, išimtinai atsižvelgdama bei vertindama skundo Tarnybai turinį. Tarnyba, nagrinėdama skundą, įvertino ne tik pareiškėjos pateiktą informaciją, bet ir Tarnybos Kauno skyriaus 2026 m. kovo 5 d. ir 2026 m. kovo 6 d. pateiktus tarnybinius pranešimus (Nr. (duomenys neskelbtini); Nr. (duomenys neskelbtini)), Kauno skyriaus atsakymą pareiškėjai, kitą Tarnybos dokumentų valdymo sistemoje esančią informaciją. Pažymi, jog Tarnyba Rašte2 išsamiai ir motyvuotai pasisakė dėl Kauno skyriaus

VSV sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) ir dėl Kauno skyriaus atsakyme išdėstytos Kauno skyriaus pozicijos, atsižvelgdama į pareiškėjos 2025 m. gruodžio 31 d. skundo argumentus. Tarnyba Rašte2 vertino, jog Kauno skyrius pagrįstai VSV sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) nustatė, kad vaiko teisės į tinkamas gyvenimo sąlygas pažeidimą lėmė abiejų vaiko atstovų pagal įstatymą veiksmai. Šis vertinimas grindžiamas tuo, kad susiformavusios neigiamos tėvų nuostatos vienas kito atžvilgiu ir vyraujantys konfliktiški tarpusavio santykiai neišvengiamai daro neigiamą įtaką vaikui bei jo interesams, taip pat gali lemti vaiko lojalumo konfliktą. Nurodo, jog VSV sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) 9 punkte fiksuoto nustatyto vaiko teisių pažeidimo motyvacinėje dalyje išdėstyti tiek vaiko tėvo veiksmai, kuriais pažeidžiama vaiko teisė į tinkamas gyvenimo sąlygas, tiek vaiko motinos nepakankamas veikimas, dėl kurio nėra užtikrinama teisė gauti mergaitei reikalingą pagalbą.

Paaikrina, jog Tarnyba Rašte2 papildomai pateikė savo nuomonę, kad psichologinės pagalbos poreikis vaikui kyla dėl ilgą laiką besitęsiančių neigiamų jausmų, susijusių su tėvu. Dėl to galėjo susiformuoti tėvo vengimas, baimė su juo susitikti bei nuolatinis nesaugumo jausmas (šią aplinkybę patvirtino ir pareiškėja skunduose tiek Tarnybos Kauno skyriui, tiek Tarnybai). Tačiau motina neįžvelgia psichologinės pagalbos vaikui poreikio ir šią atsakomybę iš dalies perkelia pačiam vaikui, nurodyma, kad dukra atsisako specialistų pagalbos dėl patirto emocinio nuovargio po daugybės ankstesnių apklausų.

Pažymi, kad Tarnyba Rašte2 aptarė VSV sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) nurodytas faktines aplinkybes bei vertino, kad Tarnybos Kauno skyriaus pateikti argumentai pagrindžia išvadą, jog 2025 m. lapkričio 28 d. vaiko situacijos vertinimo metu nustatytas vaiko teisės į tinkamas gyvenimo sąlygas pažeidimas buvo siejamas tiek su netinkamais vaiko tėvo veiksmiais vaiko atžvilgiu, tiek su pareiškėjos pareigos užtikrinti vaikui reikalingą pagalbą nevykdymu. Nurodo, jog vaikui reikalinga nuosekli ir neatidėliotina psichologinė pagalba dėl patirtų neigiamų išgyvenimų, tačiau 2025 m. lapkričio 28 d. vaiko situacijos vertinimo metu atsiskleidė pareiškėjos nuostatos dėl pagalbos vaikui užtikrinimo. Pažymi, jog atsižvelgiant į pareiškėjos išsakytą nuomonę, Tarnybos vertinimu, Kauno skyriui pagrįstai kilo abejonių dėl to, ar pareiškėja tinkamai ir pakankamai įvertino būtinybę užtikrinti vaikui reikalingą pagalbą. Argumentuoja, kad vaiko patiriama įtampa, nerimas ir baimė nėra pavieniai epizodai – dėl netinkamo tėvo elgesio bei konfliktiškų tėvų tarpusavio santykių vaikas šiuos išgyvenimus didesniu ar mažesniu intensyvumu patiria kasdien. Tokia emocinė aplinka vaikui nesudaro saugaus ir stabilaus emocinio pagrindo, kelia nuolatinį nesaugumo jausmą bei neigiamai veikia jo emocinę savijautą ir psichologinę raidą. Ilgalaikė emocinė įtampa gali turėti neigiamų pasekmių vaiko savivertei, emociniam stabilumui ir gebėjimui jaustis saugiai šeimos aplinkoje. Todėl, nepaneigiant tėvo pareigos susilaikyti nuo veiksmų, keliančių vaikui neigiamas emocijas, Tarnybos ir Tarnybos Kauno skyriaus vertinimu, vaiko emocinei ir psichologinei būklei gerinti nepakanka vien pokalbių su motina, nors jų svarba vaiko kasdienybėje nėra ginčijama. Pabrėžia, jog motinai taip pat tenka pareiga imtis būtinų ir veiksmingų priemonių neigiamiems padariniams mažinti, įskaitant profesionalios pagalbos vaikams užtikrinimą.

Pažymi, kad Rašte2 tik išsakė savo nuomonę, jog Tarnyboje gaunami pranešimai apie galimus vaiko teisių pažeidimus iš abiejų tėvų rodo, kad bendratėvystės situacija išlieka konfliktiška ir nestabili. Atkreipia dėmesį, kad VSV sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) Tarnybos Kauno skyrius nenurodė šių aplinkybių kaip faktinių, kurios pagrįstų nustatytus rizikos veiksnus. Nurodo, jog Tarnybos Kauno skyrius 2026 m. kovo 5 d. tarnybiniame pranešime Nr. (duomenys neskelbtini) paaikrino, kad priimant sprendimą buvo atsižvelgta į aptariamą aplinkybę kaip reikšmingą, nes Tarnybos Kauno skyriaus vertinimu, vaiko įtraukimas į konfliktą, pasitelkiant institucijas, neužtikrina vaiko teisės į emociškai ir psichologiškai saugią aplinką. Nurodo, jog Tarnyba Rašte2 pritarė Tarnybos Kauno skyriaus nuomonei ir papildė, kad pasikartojantys pranešimai apie galimai pažeidžiamas vaiko teises ir tėvų nesutarimus bei nuolatinis institucijų įtraukimas į tėvų tarpusavio nesutarimų sprendimą laikytini reikšmingu rizikos veiksniumi vaiko emocinei gerovei, kuris savaime pagrindžia poreikį vertinti ar taikyti pagalbos priemones.

Teigia, jog su vaiku susiję klausimai – ypač dėl bendravimo tvarkos, kasdienės priežiūros, ugdymo ar kitų svarbių sprendimų – turėtų būti sprendžiami pirmiausia pačių tėvų dialogo būdu, ieškant abiem pusėms priimtinių sprendimų ir laikantis bendradarbiavimo principų. Tačiau esamoje situacijoje

matyti, kad šie klausimai vis dar sprendžiami ne tiesioginiu tarpusavio susitarimu, o pasitelkiant Tarnybą kaip tarpininką ar net tėvų tarpusavio konflikto sprendimo priemonę.

Mano, kad šeimai reikalinga papildoma specialistų pagalba, siekiant formuoti konstruktyvaus bendravimo įgūdžius ir mažinti konfliktų poveikį vaikui. Atsižvelgiant į šias ir kitas reikšmingas aplinkybes, nurodytas VSV sprendime Nr. (duomenys neskelbtini), Tarnybos Kauno skyriaus po 2025 m. lapkričio 28 d. vaiko situacijos vertinimo buvo rekomenduota intensyvuoti specialistų pagalbą, siekiant padėti tėvams užtikrinti geriausius vaiko interesus, tinkamas gyvenimo sąlygas būtinas jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi, o vaikui teikti psichologinę pagalbą bei specialistų pagalbą, siekiant palaipsniui atkurti ryšį su tėvu.

Teigia, jog tarp tėvų susiklosčiusi konfliktiška bendratėvystė, pasireiškianti nuolatiniais nesutarimais bei dažnais kreipimaisi į Tarnybą, vaikams kuria emociškai nestabilią ir nesaugią aplinką. Nepriklausomai nuo to, kuris iš tėvų labiau atsakingas dėl konfliktų, nuolatiniai ginčai ir institucijų įsitraukimas neigiamai veikia vaikų emocinę būseną, kelia įtampą, nerimą bei nesaugumo jausmą. Todėl prioritetas turi būti teikiamas ne kaltės nustatymui tarp tėvų, o vaikų interesų apsaugai ir konflikto poveikio jiems mažinimui. Tarnybos vertinimu, abiejų tėvų pastangos, orientuotos į vaikų gerovės užtikrinimą, yra būtinos ir reikšmingos siekiant teigiamų pokyčių vaiko interesų apsaugos srityje.

Tarnybos vertinimu, Tarnybos Kauno skyrius tinkamai identifiko vaikui reikalingos pagalbos poreikį bei tėvų pareigų netinkamą įgyvendinimą. Priešingu atveju nebūtų suprantamas motinos kreipimosi į Tarnybą tikslas, kadangi kreipimasis į vaiko teisių apsaugos instituciją savaime suponuoja siekį užtikrinti vaikų interesų apsaugą, emocinį saugumą ir galimai žalingų aplinkybių įvertinimą. Net ir tuo atveju, jeigu motinos lūkesčiai kreipiantis buvo kitokie, tai nepaneigia nustatytų vaiko teisių pažeidimų, kylančių iš motinos elgesio, susijusio su nepakankamu vaiko poreikio gauti reikalingą pagalbą įvertinimu.

Paaiškina, kad Rašte2 pareiškėjai nurodytas teiginys, jog „su vaiku susiję klausimai – ypač dėl bendravimo tvarkos, kasdienės priežiūros, ugdymo ar kitų svarbių sprendimų – turėtų būti sprendžiami pirmaisia pačių tėvų dialogo būdu, ieškant abiem pusėms priimtinių sprendimų ir laikantis bendradarbiavimo principų“ buvo įvardytas kaip teisės aktuose įtvirtintas tėvų pareigų įgyvendinimo principas bei vaiko interesus geriausiai atitinkantis tėvų bendradarbiavimo modelis. Tuo pačiu Rašte2 Tarnyba pripažino, kad aptariamoje situacijoje tarp tėvų nevyksta konstruktyvus bendradarbiavimas ir dialogas, todėl Tarnyba akcentavo papildomos specialistų pagalbos poreikį, siekiant stiprinti tėvų bendravimo įgūdžius ir mažinti neigiamą konflikto poveikį vaikui. Tarnyba Rašte2 pažymėjo, kad atsižvelgiant į tai, Tarnybos Kauno skyriaus 2025 m. lapkričio 28 d. vaiko situacijos vertinimu tėvams buvo rekomenduota intensyvuoti specialistų pagalbą, siekiant padėti tėvams užtikrinti geriausius vaiko interesus, tinkamas gyvenimo sąlygas būtinas jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi, o vaikui teikti psichologinę pagalbą bei specialistų pagalbą, siekiant palaipsniui atkurti ryšį su tėvu.

Sutinka, kad vaiko situacijos vertinimo metu nustatytos aplinkybės, susijusios su vaikų tėvų taikytomis kardomosiomis priemonėmis, apsunkina konstruktyvų tėvų tarpusavio bendravimą ir bendradarbiavimą, tačiau nesutinka, kad tėvų bendravimas ir bendradarbiavimas apskritai nėra įmanomas. Nurodo, jog (duomenys neskelbtini) teismo (duomenys neskelbtini) nutartyje baudžiamojame byloje Nr. (duomenys neskelbtini) teismas pasisakė, kad „<...> kaltinamasis (t. y. tėvas C. Y.) gali siekti bendravimo su vaikais pasitelkiant institucijų pagalbą. Šiame kontekste pažymėtina, kad tokia bendravimo tvarka yra nustatyta ir pateiktoje teismui nutartyje nagrinėjamoje civilinėje byloje“. Tvirtina, kad skyrium gyvenantis tėvas ar motina ne tik turi teisę, bet ir pareigą bendrauti su vaiku, siekiant užtikrinti vaiko teisę augti palaikant ryšį su abiem tėvais bei patenkinti jo emocinius ir ugdymosi poreikius. Vaiko gerovei itin svarbus abiejų tėvų dalyvavimas jo gyvenime, todėl tarpusavio konfliktai tarp tėvų neturi lemti vaiko atskyrimo nuo vieno iš jų. Nesant konstruktyvaus bendradarbiavimo, vien formalus sprendimo vykdymas dažnai neužtikrina realaus vaiko interesų įgyvendinimo ir gali sukelti jo įgyvendinimo trikdžius.

Akcentuoja, jog Tarnybos funkcija yra identifikuoti aplinkybes (rizikas), dėl kurių nėra užtikrinamos vaiko teisės ir teisėti interesai, o jas nustačius – inicijuoti pagalbos teikimą šeimai. Nurodo, jog bet koks pokytis (priklausomai nuo susiklosčiusių aplinkybių, įsisenėjusių problemų ir kt.)

gali būti ilgas procesas, tačiau turi būti aišku, kokiomis priemonėmis ir kokio pokyčio siekiama bei kokie galimi padariniai to pokyčio nepasiekus. Tarnybos vertinimu, teigiamas rezultatas gali būti pasiektas tik abiem tėvams dedant nuoseklias pastangas ir geranoriškai bendradarbiaujant tarpusavyje ir su pagalbos teikėjais.

Teigia, jog skundžiami raštai atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintus reikalavimus administraciniam sprendimui (atsakymuose nurodytas teisinis ir faktinis pagrindas bei kitos sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, nurodyti administracinio sprendimo motyvai ir kt.), todėl nėra pagrindo juos naikinti.

Atsakovės atstovas Komisijos posėdyje nedalyvavo, apie posėdžio laiką ir vietą atsakovei pranešta tinkamai. Atsiliepime atsakovė prašė bylą nagrinėti atsakovės atstovui nedalyvaujant.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio 6 dalimi, numatančia, jog bylos šalių ir (ar) jų atstovų neatvykimas į administracinių ginčų komisijos posėdį, jeigu jiems buvo apie tai tinkamai pranešta, nėra kliūtis nagrinėti skundą (prašymą) ir priimti sprendimą, ginčas išnagrinėtas atsakovės atstovui nedalyvaujant.

Skundas atmestinas.

Nagrinėjamas administracinis ginčas kilo dėl Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2026 m. sausio 28 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini), 2026 m. balandžio 13 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, jog Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Kauno miesto vaiko teisių apsaugos skyrius 2025 m. lapkričio 28 d. priėmė vaiko situacijos vertinimo sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) (minėta, toliau – ir VSV sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini)). VSV sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) 8 punktu nustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį. VSV sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) 9 punkte nustatyta, jog pažeista vaiko teisė į tinkamas gyvenimo sąlygas būtiną jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi dėl ilgalaikio besitęsiančio ginčo tarp vaiko tėvų. Pažymėta, kad pažeidimą padarė abu tėvai. Nustatyta, jog vaikui kelia stresą sutikti tėvą, aiškiai išreiškia nenorą bendrauti su tėvu (mergaitė jaučia stiprią baimę, nerimą, kalbėdama apie tėvą verkia), nors motina su dukra ir kalbasi ta tema, tačiau pastebima, jog vien motinos pastangų neužtenka spręsti šią problemą. Motina (pareiškėja) neižvelgia psichologinės pagalbos dukrai poreikio, kas neigiamai gali įtakoti vaiko emocinę būseną. Motina nesiima realių veiksmų, jog vaiko ryšys su tėvu atsistatytų. Tėvų neigiama nuostata vienas kito atžvilgiu neišvengiamai daro neigiamą įtaką vaikui ir jo geriausiems interesams bei neužtikrina tinkamų gyvenimo sąlygų vaikui reikalingų jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi. VSV sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) 10.1 punkte nurodyta, jog vaikui rekomenduojama psichologinė pagalba, specialistų pagalba siekiant atkurti ryšį su tėvu. VSV sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) 10.2 papunktyje rekomenduota intensyvi specialistų pagalba siekiant padėti tėvams užtikrinti geriausius vaiko interesus, tinkamas gyvenimo sąlygas būtiną jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi.

Pareiškėja, nesutikdama su VSV sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini), 2025 m. gruodžio 31 d. skundu kreipėsi į Tarnybos Kauno skyrių, prašydama: 1) įvertinti, ar Kauno skyriaus darbuotojai tinkamai atliko savo pareigas, priėmė sprendimus teisės aktų nustatyta tvarka ir ėmėsi visų būtiniausių priemonių, kad būtų užtikrinti geriausi vaiko interesai; 2) pakeisti Tarnybos Kauno skyriaus VSV sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini). Skunde nurodė, kad: 1) VSV sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) nurodomi kontraversiški teiginiai, nes vaikas aiškiai išreiškia nenorą bendrauti su tėvu, mergaitė jaučia stiprią baimę ir nerimą kalbėdama apie tėvą ir kt., tačiau šios aplinkybės, nors ir konstatuotos pačiame VSV sprendime Nr. (duomenys neskelbtini), nėra tinkamai įvertintos formuojant galutines išvadas ir siūlomas priemones; 2) psichologė, įvertinusi vaikų nuomonę, aiškiai pažymėjo, kad vaikų išsakytos emocijos ir atsakymai buvo spontaniški, natūralūs ir autentiški, todėl

nėra pagrindo manyti, jog vaikai buvo įtakoti motinos ar kitų asmenų. Tėvo bandymai bendrauti su vaikais nėra grindžiami realiu rūpesčiu vaikų emocine gerove, o jo atliekami veiksmai rodo nesilaikymą specialistų pateiktų rekomendacijų ir jam nustatytų sąlygų, taip pat visišką vaikų interesų ir jų gerovės nepaisymą; 3) pirminiame sprendime apskritai nebuvo pateikta argumentų, kodėl pažeidimas siejamas ir su motina, kuri rūpinasi vaikais, o pakartotiniame sprendime atsiradusi nuoroda į motinos tariamus veiksmus yra abstraktaus pobūdžio ir nepagrįsta konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis. Neaišku, kokių pagrindu motinai priskiriama kaltė dėl to, kad ji esą nesiima realių veiksmų atkurti vaiko ryšį su tėvu, kai pats vaikas aiškiai išreiškia nenorą tokį ryšį palaikyti; 4) C. Y. yra paskirta kardomoji priemonė – (duomenys neskelbtini). Atsižvelgiant į taikomas kardomasias priemones, padarė išvadą, jog tėvo veiksmai nėra orientuoti į vaikų emocinę gerovę ar jų interesus, bet atspindi jo asmeninius siekius, kurie nėra suderinti nei su teisiniu reguliavimu, nei su vaikų saugumo ir emocinės apsaugos poreikiais.

Nurodo, jog atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, išvada, kad vaikų teisių pažeidimą padarė abu tėvai, yra nepagrįsta tiek faktiniais duomenimis, tiek vaiko teisių apsaugos principais.

Tarnybos Kauno skyrius 2026 m. sausio 28 d. Raštu1 pareiškėjos skundo netenkino. Tarnybos Kauno skyrius nurodė, jog vaikui kelia stresą sutikti tėvą, nors motina su dukra ir kalbasi ta tema, tačiau pastebima, jog vien mamos pastangų neužtenka spręsti šią problemą. Motina neįžvelgia psichologinės pagalbos dukrai poreikio, kas neigiamai gali įtakoti vaiko emocinę būseną. Motina nesiima realių veiksmų, jog vaiko ryšys su tėvu atsistatytų. Pažymėta, kad tėvų neigiama nuostata vienas kito atžvilgiu neišvengiamai daro neigiamą įtaką vaikui ir jo geriausiems interesams bei neužtikrina tinkamų gyvenimo sąlygų vaikui, reikalingų jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi. Nurodyta, jog kaip ir ankstesniame 2025 m. rugsėjo 30 d. vaiko situacijos vertinimo Sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) pažymėta, kad stebimos prieštaringos vaiko tėvų nuomonės ir nuostatos vienas kito atžvilgiu, kurios suponuoja prielaidą, jog tarp vaiko tėvų vyrauja konfliktiški santykiai, kurie neišvengiamai daro neigiamą poveikį vaikui, gali nulemti vaiko lojalumo konfliktą ir kt. Atsižvelgiant į ilgalaikį besitęsiantį ginčą tarp vaiko tėvų ir į tai, kad visi pranešimai, dėl kurių buvo atliekami vaiko situacijos vertinimai bei vykdomi pokalbiai su nepilnamete, buvo pateikti pačių vaiko tėvų – tiek tėvo, tiek motinos – iniciatyva, pabrėžta, jog abu tėvai tokiu savo elgesiu pažeidžia dukters teisę į emociškai ir psichologiškai saugią aplinką.

Pareiškėja, nesutikdama su Tarnybos Kauno skyriaus Raštu1, 2026 m. vasario 25 d. skundu kreipėsi į Tarnybą, prašydama: 1) įvertinti, ar Kauno skyriaus darbuotojai tinkamai atliko savo pareigas, priėmė sprendimus teisės aktų nustatyta tvarka ir ėmėsi visų būtiniausių priemonių, kad būtų užtikrinti geriausi vaiko interesai; 2) pakeisti Tarnybos Kauno skyriaus Raštą1. Nurodė, kad: 1) bet koks bendravimo skatinimas turi būti grindžiamas ne vien deklaruojamais tėvystės siekais, bet realiu vaiko emocinės būklės vertinimu ir vaiko geriausių interesų užtikrinimu. Tačiau, kaip matyti iš tėvo elgesio, jis labiau siekia paveikti jų psichologinę gerovę, o ne atkurti tėvo ir vaikų ryšį, kaip teigia. Nurodė, kad šiuo metu vaiko saugumo jausmas yra susijęs su motina, o ne su tėvu, todėl bet kokie bandymai prievarta skatinti bendravimą su tėvu būtų psichologiškai žalojantys ir prieštarautų vaiko interesams, kai vaikų atsisakymas bendrauti su tėvu yra nulemtas netinkamo, ilgai besitęsiančio tėvo elgesio. Tėvo elgesio tęstinumas ir neatsižvelgimas į vaiko emocinę būklę rodo, jog prioritetu laikomi ne vaiko, o savo interesai, o tai yra nesuderinama su geriausio vaiko intereso principu ir vaiko emocinės gerovės apsauga; 2) Rašte1 motina faktiškai yra apkaltinama tuo pačiu pažeidimu kaip ir tėvas, vien dėl to, kad ji kreipėsi į institucijas siekdama apsaugoti dukrą. Pažymėjo, kad net ir pačiame Rašte1, Tarnybos vertinimuose pripažįstama, jog tėvo elgesys vaikui kelia neigiamas emocijas, tačiau ši esminė aplinkybė nėra tinkamai teisiškai įvertinta, o visa atsakomybė nepagrįstai perkeliama ir motinai; 3) pirminiame sprendime apskritai nebuvo pateikta argumentų, kodėl tariamasis pažeidimas būtų siejamas ir su motina, antrajame sprendime atsiradusi nuoroda į motinos tariamus veiksmus yra abstraktaus pobūdžio ir nepagrįsta konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis ir kt.

Tarnyba Raštu2 pareiškėjos skundą atmetė kaip nepagrįstą. Rašte2 nurodė, kad, nagrinėdama skundą Tarnyba, įvertino ne tik pareiškėjos pateiktą informaciją, bet ir Tarnybos Kauno skyriaus 2026 m. kovo 5 d. ir 2026 m. kovo 6 d. pateiktus tarnybinius pranešimus (Nr. (duomenys neskelbtini); Nr. (duomenys neskelbtini)), Kauno skyriaus atsakymą pareiškėjai, kitą Tarnybos

dokumentų valdymo sistemoje esančią informaciją. Tarnyba Rašte² vertino, jog Kauno skyrius pagrįstai VSV sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) nustatė, kad vaiko teisės į tinkamas gyvenimo sąlygas pažeidimą lėmė abiejų vaiko atstovų pagal įstatymą veiksmai. Šis vertinimas grindžiamas tuo, kad susiformavusios neigiamos tėvų nuostatos vienas kito atžvilgiu ir vyraujantys konfliktiški tarpusavio santykiai neišvengiamai daro neigiamą įtaką vaikui bei jo interesams, taip pat gali lemti vaiko lojalumo konfliktą.

Tarnyba Rašte² pažymėjo, kad psichologinės pagalbos poreikis vaikui kyla dėl ilgą laiką besitęsiančių neigiamų jausmų, susijusių su tėvu. Dėl to galėjo susiformuoti tėvo vengimas, baimė su juo susitikti bei nuolatinis nesaugumo jausmas (šią aplinkybę patvirtino ir pareiškėja skunduose tiek Tarnybos Kauno skyriui, tiek Tarnybai). Tačiau motina neišvelgia psichologinės pagalbos vaikui poreikio ir šią atsakomybę iš dalies perkelia pačiam vaikui, nurodydama, kad dukra atsisako specialistų pagalbos dėl patirto emocinio nuovargio po daugybės ankstesnių apklausų.

Nurodė, jog Tarnybos Kauno skyriaus, 2025 m. lapkričio 28 d. atlikęs vaiko situacijos vertinimą ir nustatęs vaiko teisės į tinkamas gyvenimo sąlygas pažeidimą, kurį lėmė abiejų vaiko atstovų pagal įstatymą veiksmai, veikė tinkamai, nes vaiko situacijos vertinimo metu surinktų duomenų visuma pagrįstai leido daryti išvadą, kad abiejų tėvų elgesys daro neigiamą įtaką vaiko emocinei būsenai ir psichologinei sveikatai, o vaikui nėra užtikrinama reikalinga pagalba. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjos skundas laikytas nepagrįstu, nes vaiko teisių pažeidimas pagrįstai nustatytas, įvertinus ir motinos nepakankamą veikimą.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas (minėta, toliau – ir VTAPI), Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. A1-803 (toliau – ir Aprašas), ir kiti teisės aktai.

VTAPI 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, gavęs žodžiu, raštu ar bet kokiomis nuotolinio ryšio priemonėmis pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą, kuo skubiau, tačiau ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos, pradeda nagrinėti pranešimą ir susitinka su vaiku, užsitikrindamas galimybę pabendrauti su juo be apribojimų, jeigu yra poreikis, – nedalyvaujant vaiko atstovams pagal įstatymą, atsižvelgęs į vaiko amžių ir brandą išklauso vaiką jam priimtinu būdu apie galimą jo teisių pažeidimą, pagal poreikį įvertina vaiko gyvenamąją ir (ar) socialinę aplinką bei vaiko santykius su jo tėvais ar kitais vaiko atstovais pagal įstatymą. Jeigu yra įtarimų, kad vaikas patyrė smurtą, ar jeigu vaikas turi specialiųjų poreikių, raidos ir (ar) kitokių sutrikimų, jis pagal poreikį turi būti išklaustas psichologo. Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikęs VTAPI 36 straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, Aprašo nustatyta tvarka atlieka vaiko situacijos vertinimą; nenustatčius vaiko teisių pažeidimų ir pavojaus vaiko fiziniam ar psichiniam saugumui, sveikatai ar gyvybei, priimamas sprendimas baigti pranešimo nagrinėjimą.

Vadovaujantis VTAPI 36¹ straipsnio 1 dalimi, Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius gali nustatyti būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį arba vaiko apsaugos poreikį. Būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį nustatoma, jeigu Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikdamas vaiko situacijos vertinimą, nustato vaiko funkcionavimo ir socialinės aplinkos rizikos veiksnius bei rizikos veiksnius, susijusius su vaiko tėvais ar kitais jo atstovais pagal įstatymą ir jų santykiais su vaiku, ir jeigu vaiko tėvai ar kiti jo atstovai pagal įstatymą neužtikrina vaiko teisių ir teisėtų interesų (VTAPI 36¹ straipsnio 2 dalis). Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, nustatęs būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, ne vėliau kaip kitą darbo dieną inicijuoja atvejo vadybininko paskyrimą socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka (VTAPI 36² straipsnis).

Vaiko situacijos vertinimo tvarka detalizuota Aprašo antrajame skyriuje. Aprašo 10 punkte nustatyti veiksmai, kuriuos atlieka Tarnyba arba jos įgaliotas teritorinis skyrius, vertindami vaiko situaciją: surenka duomenis apie vaiką, vaiko atstovus pagal įstatymą, vaiko brolius ir (ar) seseris, kitus kartu su vaiku gyvenančius asmenis; aptaria vaiko situaciją su vaiku, vaiko atstovais pagal įstatymą, kitais asmenimis ir (ar) specialistais; pagal poreikį įvertina vaiko gyvenamąją ir (ar)

socialinę aplinką; įvertina, ar yra pagrindas nustatyti vaiko apsaugos poreikį, t. y. ar nustatyti rizikos veiksniai, nurodyti Aprašo 26 punkte, bei apsaugos veiksniai, nurodyti Aprašo 28 punkte; nenustatę vaiko apsaugos poreikio, įvertina, ar yra pagrindas nustatyti būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, t. y. ar nustatyti rizikos veiksniai, nurodyti Aprašo 25 punkte, bei apsaugos veiksniai, nurodyti Aprašo 28 punkte. Atlikus vaiko situacijos vertinimą, gali būti: nustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį; nustatytas vaiko apsaugos poreikis; nenustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį arba vaiko apsaugos poreikis (Aprašo 19 punktas). Tarnyba arba jos įgaliotas teritorinis skyrius, nustatę vaiko situacijos vertinimo dokumentų turinio trūkumų arba gavę reikšmingų duomenų, dėl kurių gali būti iš esmės pakeistas jau priimtas sprendimas dėl vaiko situacijos vertinimo, priimtą sprendimą pripažįsta netekusiu galios ir iš naujo atlieka vaiko situacijos vertinimą pagal visus turimus duomenis (Aprašo 23 punktas). Tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą Tarnybos arba jos įgalioto teritorinio skyriaus atliktus veiksmus ar priimtus sprendimus, vertinant vaiko situaciją, turi teisę skusti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo ir VAĮ nustatyta tvarka (Aprašo 44 punktas).

Įvertinus nurodytas teisės aktų nuostatas spręstina, jog Tarnyba veikia vaiko interesais ir nagrinėdama galimą vaiko teisių pažeidimą, vertina būtent vaiko situaciją pagal VTAPI ir Aprašo reikalavimus. Vaiko situacijos vertinimas apima vaiko situacijos vertinimą, rizikos veiksnius, kurie nustatomi atliekant vaiko situacijos vertinimą, būtinybės vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikio nustatymą.

Pažymėtina, jog atsakovės veiklai taikytinos ir VAĮ normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAĮ 1 straipsnis). Prašymų ir skundų nagrinėjimui taikomi VAĮ ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklėse nustatyti reikalavimai bei tvarka, t. y. atsakovei taikytinas įpareigojimas asmenų prašymus ir skundus nagrinėti atsižvelgiant ir į Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių reikalavimus (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis), numatančius pareigą į prašymą bei skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktas). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis.

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, jog Komisijos 2026 m. gegužės 18 d. sprendimu atsisakyta priimti pareiškėjos skundo dalį dėl Tarnybos Kauno skyriaus 2025 m. lapkričio 28 d. VSV sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) dalies panaikinimo kaip nepriskirtiną administracinių ginčų komisijos kompetencijai, nes laikytinas konstatuojamojo pobūdžio tarpiniu dokumentu. Atsižvelgiant į tai, kad minėtas 2025 m. lapkričio 28 d. VSV sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini) buvo apskustas bei priimti Raštas1 ir Raštas2 nagrinėjant pareiškėjos skundus dėl 2025 m. lapkričio 28 d. VSV sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini), todėl Komisija nagrinėjamoje byloje ginčą spręs tik ta apimtimi, ar Tarnyba tinkamai išnagrinėjo pareiškėjos skundus dėl Tarnybos Kauno skyriaus priimtų sprendimų, ar visos aplinkybės įvertintos, dėl jų pasisakyta Rašte2, ar skundžiamas Raštas2 atitinka VAĮ 10 straipsnyje nustatytus administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus.

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, jog pareiškėjos 2025 m. rugsėjo 9 d. pranešimo Nr. (duomenys neskelbtini) pagrindu atliktas vaiko situacijos vertinimas ir 2025 m. rugsėjo 30 d. priimtas vaiko situacijos vertinimo sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini). Minėtame sprendime nurodyta, jog pažeista vaiko teisė į tinkamas gyvenimo sąlygas būtinai jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi dėl ilgalaikio, besitęsiančio ginčo tarp vaiko tėvų. Pažeidimą padarė abu vaiko tėvai. Pareiškėja, nesutikdama su Sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini), 2025 m. spalio 7 d. pateikė skundą Tarnybos Kauno skyriui, kuris iš naujo atlikęs vaiko situacijos vertinimą, VSV sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) padarė išvadą, kad pažeista vaiko teisė į tinkamas gyvenimo sąlygas būtinai jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi dėl ilgalaikio, besitęsiančio ginčo tarp vaiko tėvų. Pažeidimą padarė abu vaiko tėvai. Kaip matyti iš VSV sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) turinio, pareiškėjos pažeidimas pasireiškė tuo, jog ji neišžvelgia psichologinės pagalbos dukrai poreikio, kas neigiamai gali įtakoti vaiko emocinę būseną, be to, ji nesiima realių veiksmų, kad vaiko ryšys su tėvu atsirastų. Taip pat pažymėta, kad tėvų neigiama nuostata vienas kito atžvilgiu neišvengiamai daro neigiamą įtaką vaikui ir jo geriausiems interesams bei neužtikrinama tinkamų

gyvenimo sąlygų vaikui reikalingų jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi.

Pažymėtina, jog pareiškėja, nesutikdama su VSV sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) padaryta išvada, kad ji pažeidžia vaiko teisę į tinkamas sąlygas būtinas fiziniam, emociniam, dvasiniam vystymuisi, teikė skundus Tarnybos Kauno skyriui, o Tarnybos Kauno skyriaus Raštą1 skundė Tarnybai, kuri Raštu2 iš esmės patvirtino padarytą išvadą dėl to, kad pareiškėja pažeidžia vaiko teisę į tinkamas gyvenimo sąlygas, nes: 1) vyraujantys ginčai su mergaitės tėvu neigiamai daro įtaką bendravimui su tėvu ir noru su juo susitikti, dėl ko toks abiejų elgesys pažeidžia dukters teisę į emociškai ir psichologiškai saugią aplinką; 2) pareiškėja neįžvelgia psichologinės pagalbos dukrai poreikio, kas neigiamai gali įtakoti vaiko emocinę būseną.

VTAPĮ 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog kiekvienas vaikas turi neatimamą teisę gyventi ir sveikai vystytis. VTAPĮ 4 straipsnio 1 punkte įtvirtintas geriausių vaiko interesų prioriteto principas, pagal kurį – priimant sprendimus ar imantis bet kokių veiksmų, susijusių su vaiku, svarbiausia – geriausi vaiko interesai. Šis principas taikomas remiantis konkrečia individualaus vaiko situacija, vertinant ir nustatant, kas naudingiausia vaikui artimiausiu metu ir ateityje, atsižvelgiant į vaiko nuomonę, jo identifiškumą, šeimos aplinkos ir šeimos ryšių išsaugojimą ir santykių palaikymą, vaiko poreikių, atitinkančių jo amžių, vystymąsi, gebėjimus ir brandą bei užtikrinančių tinkamą vaiko raidą, tenkinimą, fizinį ir psichinį saugumą, vaiko teisės į sveikatą ir mokslą užtikrinimą bei kitus specialius vaiko poreikius. Vaikui turi būti teikiama tokia apsauga, kokios reikia jo gerovei, taikant visą įmanomą koordinuotą kompleksinę pagalbą. Pagal VTAPĮ 4 straipsnio 7 punktą tėvai, kiti vaiko atstovai pagal įstatymą, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo vadovautis vaiko sveiko vystymosi užtikrinimo principu – kiekvienam vaikui, tiek iki gimimo, tiek jam gimus, turi būti garantuota galimybė sveikai ir normaliai vystytis. Tėvų valdžios turinį apibrėžia Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.155 straipsnio 2 dalis, kurioje nustatyta, kad tėvai turi teisę ir pareigą dorai auklėti ir prižiūrėti savo vaikus, rūpintis jų sveikata, išlaikyti juos, atsižvelgdami į jų fizinę ir protinę būklę sudaryti palankias sąlygas visapusiškai ir harmoningai vystytis tam, kad vaikas būtų parengtas savarankiškam gyvenimui visuomenėje.

Konstitucinis Teismas 2025 m. gruodžio 4 d. nutarime Nr. KT66-N14/2025 yra konstatavęs, kad pagal VTAPĮ, pareigą vadovautis geriausių vaiko interesų prioriteto principu, kuris reiškia, kad priimant sprendimus ar imantis bet kokių veiksmų, susijusių su vaiku, svarbiausia – geriausi vaiko interesai, turi ne tik tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą, bet ir, be kita ko, valstybės institucijos ir įstaigos (VTAPĮ 4 straipsnio 1 punktas). Šio įstatymo 31 straipsnyje taip pat nustatyta, kad vaiko tėvai turi pirmumo teisę prieš kitus asmenis auginti ir auklėti savo vaikus (1 dalis); vaiko tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą privalo rūpintis vaiko auklėjimu, tinkamai jį prižiūrėti, materialiai išlaikyti ir sudaryti sąlygas vaikui augti, vystytis, tobulėti (2 dalis).

Konstitucinis Teismas yra pabrėžęs, kad Konstitucijos 38 straipsnio 2 dalyje vaikystė įtvirtinta kaip ypač saugoma ir puoselėjama konstitucinė vertybė atsižvelgiant į tai, kad vaikystė yra ypatingas žmogaus gyvenimo laikotarpis, kuriuo vyksta jo asmenybės formavimasis, susijęs su fizine, protine ir socialine branda, taip pat į tai, kad vaikai yra socialiai jautri ir ypač pažeidžiama visuomenės dalis dėl savo besiformuojančios asmenybės ypatumų (*inter alia* nepakankamos fizinės ir socialinės brandos); valstybės globa vaikystei, kaip ypač saugomai ir puoselėjamai konstitucinei vertybei, yra svarbi prielaida įgyvendinti Konstitucijos preambulėje įtvirtintą atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės siekį; todėl, pagal Konstitucijos 38 straipsnio 2 dalį, vaikams yra būtina specifinė apsauga ir parama, kad būtų sudarytos sąlygos jiems sveikai ir visapusiškai vystytis, *inter alia* užaugti dorais žmonėmis ir ištikimais piliečiais (2019 m. lapkričio 8 d. nutarimas).

Konstitucinis Teismas taip pat yra pažymėjęs, kad iš Konstitucijos 38 straipsnio 2 dalies kylanti bendro pobūdžio valstybės priedermė saugoti ir globoti šeimą, motinystę, tėvystę ir vaikystę negali būti aiškinama atsietai nuo šio straipsnio 6 dalyje įtvirtintos tėvų teisės ir pareigos auklėti savo vaikus dorais žmonėmis ir ištikimais piliečiais, iki pilnametystės juos išlaikyti; visų pirma būtent tėvai yra atsakingi už savo vaikų auginimą ir auklėjimą, jų išlaikymą iki pilnametystės, o valstybės pareiga – pagal išgales teikti paramą šeimoms, auginančioms ir auklėjančioms vaikus namuose (*inter alia* 2018 m. sausio 24 d., 2019 m. lapkričio 8 d. nutarimai).

Remiantis aptartu teisiniu reguliavimu bei Konstitucinio Teismo išaiškinimais, prioritetas yra teikiamas vaiko, o ne tėvų interesams, šiuo atveju tiek tėvai, tiek valstybės institucijos privalo imtis veiksmų, kad būtų užtikrinamos vaiko teisės į tinkamas gyvenimo sąlygas būtinas vaiko fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi. Kartu akcentuotina ir tai, jog abu vaiko tėvai, augindami vaiką, yra saistomi tiek teisėmis, tiek pareigomis, t. y. vaikus auklėti, suteikti jiems saugią emocinę aplinką, kurioje nepatirtų didelių psichologinių, dvasinių išgyvenimų ir pan. Todėl tai vertinant, sprendžina, jog atsakovės argumentas, kad prioritetas yra teikiamas vaikui, o ne jų tėvams, laikytinas pagrįstu.

Byloje nustatyta, jog atlikus vaiko situacijos vertinimą, buvo nustatyta, jog tarp pareiškėjos ir dukros tėvo vyrauja konfliktiški santykiai, dėl ko tokia emocinė aplinka vaikui nesudaro saugaus ir stabilaus emocinio pagrindo, kelia nuolatinį nesaugumo jausmą bei neigiamai veikia vaiko emocinę savijautą ir psichologinę raidą. Nors pareiškėja akcentuoja, kad tik dukros tėvas pažeidžia vaiko teisę į saugias gyvenimo sąlygas ir dėl to pareiškėjos dukra nenori bendrauti su tėvu, tačiau iš 2026 m. kovo 5 d. tarnybinio pranešimo Nr. (duomenys neskelbtini) turinio matyti, jog motina (pareiškėja) nežvelgia psichologinės pagalbos dukrai poreikio, kas neigiamai gali įtakoti vaiko emocinę būseną, taip pat nesiima realių veiksmų, jog vaiko ryšys su tėvu atsistatytų. Taip pat pažymėta, kad tėvų neigiama nuostata vienas kito atžvilgiu neišvengiamai daro neigiamą įtaką vaikui ir jo geriausiems interesams bei neužtikrina tinkamų gyvenimo sąlygų vaikui, reikalingų jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi.

Kaip matyti iš (duomenys neskelbtini) 2025 m. rugsėjo 12 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) turinio, tėvai noriai bendrauja su mokytoja, abu dalyvauja susirinkimuose, domisi dukros mokslo pasiekimais. (duomenys neskelbtini) šventėje dalyvavo abu tėvai, tačiau pamačiusi tėtį mergaitė išsigando ir pradėjo verkti. Paklausus dėl ko verkia, atsakė, kad tėtis ją nervuoja. Iš Vaiko tėvų ar kitų vaiko atstovų pagal įstatymą duomenų 2025 m. rugsėjo 30 d. anketos Nr. (duomenys neskelbtini) turinio matyti, jog dukros tėvas nurodė, kad jis nori bendrauti su dukra, tačiau motina nesilaiko teismo nustatytos bendravimo tvarkos, jis negali bendrauti telefonu, nes užblokuotas, be to, pareiškėja mažametę „nuteikinėja“ prieš tėvą ir visą jo giminę.

Skundžiamame Rašte2 taip pat buvo įvertintas Tarnybos Kauno skyriaus 2026 m. kovo 6 d. tarnybinis pranešimas Nr. (duomenys neskelbtini) ir 2026 m. kovo 5 d. tarnybinis pranešimas Nr. (duomenys neskelbtini), iš kurių turinio matyti, jog Tarnybai buvo paaiškinta, kad vaikas įtraukiamas į nuolatinius konfliktus tarp tėvų, vaikui formuojama nuomonė tiek iš tėvo, tiek iš motinos pusės.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, jog kaip matyti iš bylos medžiagos, konfliktiniai santykiai tarp pareiškėjos ir C. Y. tęsiasi ne vienerius metus, Tarnyba ne kartą bendravo tiek su pareiškėja, jos dukra, tėvu, lankėsi jų gyvenamojoje vietoje, rinko įrodymus, susijusius su vaiko teisėmis, vertino tėvų išsakytus argumentus. Todėl tai vertinant, sprendžina, jog Tarnyba, išanalizavusi visas aplinkybes, padarė pagrįstą išvadą, kad vaikas įtraukiamas į nuolatinius konfliktus tarp tėvų, vaikui formuojama nuomonė tiek iš tėvo, tiek iš motinos pusės. Vadinasi, Tarnyba, įvertinusi aplinkybių visetą, skundžiamuose raštuose pagrįstai sprendė, jog tarp pareiškėjos ir C. Y. vyraujantys konfliktiniai santykiai gali neigiamai įtakoti vaiko emocinę būseną. Kaip ir minėta, nustačius, kad pareiškėja nemato poreikio dukrai psichologinei pagalbai, todėl Tarnybai pakako duomenų padaryti išvadą, kad pareiškėja nededa visų pastangų, kad būtų atstatytas dukros ir tėvo ryšys. Pažymėtina, jog minėtos aplinkybės buvo detalios aptartos ir atskleistos Rašte1 ir Rašte2.

Pareiškėjai skunde nurodant dėl kardomųjų priemonių taikymo C. Y., pažymėtina, jog iš (duomenys neskelbtini) teismo (duomenys neskelbtini) nutarties, priimtose baudžiamosiose byloje Nr. (duomenys neskelbtini), turinio matyti, jog ja C. Y. nėra apribota teisė siekti bendravimo su vaikais. T. y. minėtoje nutartyje nurodyta, kad „kaltinamasis gali siekti bendravimo su vaikais pasitelkiant institucijų pagalbą. Šiame kontekste pažymėtina, kad tokia bendravimo tvarka yra nustatyta ir pateiktoje teismui nutartyje nagrinėjamoje civilinėje byloje“. T. y. minėta teismo nutartimi C. Y. neapribota teisė bendrauti su dukra. Byloje taip pat nėra duomenų, jog teismo sprendimu C. Y. būtų apribota teisė bendrauti su vaiku.

Kaip ir minėta, auginti ir auklėti vaikus, yra tiek tėvų teisė, tiek pareiga, todėl vaiko auklėjime būtinas abiejų tėvų ryšys su vaiku. Todėl Tarnyba, vertindama vaiko tinkamas gyvenimo sąlygas,

pirmiausia rūpinasi vaiko, o ne tėvų interesais, t. y. kad vaiko normalus emocinis ryšys būtų ne tik su motina, tačiau ir su tėvu. Kaip matyti iš priimto Rašto1, tiek Rašto2 turinio, juose buvo detalios atsakyta į pareiškėjos skunduose keliamus klausimus, Tarnyba įvertino nurodytas aplinkybes, nurodė teisės aktus, kuriais rėmėsi, išaiškino tėvų teises ir pareigas vaikams.

Įvertinusi tai, kas išdėstyta, Komisija sprendžia, jog Tarnyba išsamiai Raštu2, tiek Raštu1 atsakė į pareiškėjos skundus, pateikė motyvuotas išvadas, pagrįstas faktinėmis aplinkybėmis bei teisės aktais. Raštas2 ir Raštas1 yra aiškūs, pagrįsti teisiniu reguliavimu, faktinėmis aplinkybėmis, teisėti, atitinkantys VAĮ reikalavimus, todėl nėra pagrindo juos panaikinti.

Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Komisija, įvertinusi tai, kad dalį bylos medžiagos sudaro jautrūs duomenys apie vaikus, todėl, siekiant apsaugoti šeimos gyvenimo slaptumą, visą nagrinėjamos bylos medžiagą pripažįsta nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2026 m. sausio 28 d., 2026 m. balandžio 13 d. raštų panaikinimo atmesti kaip nepagrįstą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Evaldas Ambrozaitis

Komisijos narės

Vilija Astrauskienė

Laura Bernikienė